

FIȘA DISCIPLINEI

(doctorat)

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău
1.2. Facultatea	Școala de Studii Doctorale
1.3. Departamentul	Școala de Studii Doctorale
1.4. Domeniul de studii	Filologie
1.5. Ciclul de studii	Doctorat- Programul de Studii Universitare Avansate
1.6. Programul de studii/calificarea	Filologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență/cu frecvență redusă

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	TRANSCULTURALITATE, LIMBĂ, IDENTITATE				
2.2. Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. habil. BALAN Veronica Loredana				
2.3. Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. habil. SAVIN PETRONELA				
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	C
2.7. Regimul disciplinei	Categorizația formativă a disciplinei DF – Discipline fundamentale; DS – Discipline de specializare; DC – Discipline complementare				DS
	Categorizația de opționalitate a disciplinei: DOB - obligatorie, DOP - opțională, DFA - facultativă				DOP

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	3.2. Curs	1	3.3. Seminar/Laborator/Proiect	1
3.4. Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	36	3.5. Curs	12	3.6. Seminar/Laborator/Proiect	12

Distribuția fondului de timp pe semestru:	101ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	21
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	40
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	30
Tutoriat	8
Examinări	2
Alte activități (precizați):	-

3.7. Total ore studiu individual	139			
3.8. Total ore pe semestru	36	Procent maxim online:	Curs: 33%	Aplicații: 33%
3.9. Numărul de credite	7			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Studentii doctoranzi vor avea cunoștințe de filologie
4.2. de competențe	Competențe de utilizare a resurselor digitale

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	• Sală de curs cu dotare multimedia
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului/proiectului	• Sală de seminar, dotată cu calculatoare și software adecvat

6. Competențe specifice acumulate

6.1. Competențe profesionale	Descrierea metodelor de cercetare specific științelor umaniste și cercetării interdisciplinare; Explicarea unui fenomen cultural complex, din perspectivă interdisciplinară, folosind conceptele și metodele științelor umaniste; Acumularea unor cunoștințe avansate în domeniul filologiei; Utilizarea corectă a metodelor și a terminologiei de specialitate;
6.2. Competențe transversale	Relaționarea în echipă, comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice în dezbaterile organizate în cadrul cursului; Formarea spiritului critic, a autoexigenței profesionale; Dezvoltarea capacităților de analiză, sinteză și comparație în domeniul filologic. Aplicarea principiilor și valorilor eticii cercetării științifice.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	-explorarea diferitelor principii și practici ale traducerii, însușirea și practicarea unor metode și procedee de analiză și de interpretare a faptelor de limbă și discurs în contextul unei abordări transculturale
7.2. Obiectivele specifice	- asimilarea cunoștințelor fundamentale de teorie a traducerii și interpretării necesare înțelegerii și practicării criticii traducerii;

8. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie
Doctorandul definește și explică concepte avansate din domeniul filologiei: variație lingvistică, registre și stiluri, discurs, identitate culturală, transculturalitate; Doctorandul analizează teoriile traducerii ca practici de mediere culturală și de negociere a sensului între sisteme lingvistice și culturale diferite.	Doctorandul aplică metode avansate de analiză lingvistică și literară asupra unor corpusuri variate (texte literare, discursuri, traduceri); Doctorandul interpretează variațiile semantice și simbolice generate de diferențele culturale.	Doctorandul dezvoltă cercetări originale privind identitatea culturală și lingvistică în contexte globale și transculturale; Doctorandul demonstrează autonomie în selectarea și aplicarea metodologiilor de cercetare interdisciplinară.

9. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Ce este cultura? Abordare behavioristă, etnocentristă, funcționalistă, cognitivă	4 ore	Prelegerea, dezbaterile, conversația euristică, problematizarea.	
Traducere și transfer cultural	2 ore		
Traducerea ca metisaj al culturilor. Identitate, alteritate, interitate	4 ore		
Respectul specificului cultural și stranițetea textului tradus	2 ore		
Bibliografie			
<ul style="list-style-type: none"> • Amselle, Jean-Loup, <i>Branchements. Anthropologie de l'universalité des cultures</i>, Paris, Flammarion, 2001. • Appadurai, Arjun, <i>Modernity at Large: Cultural Dimensions of Globalization</i>, Minneapolis, University of Minnesota Press, 2008. • Bachmann-Medick Doris, „Translation – A Concept and Model for the Study of Culture” in <i>Travelling Concepts for the Study of Culture</i>, Birgit Neumann and Ansgar Nünning (eds.), Berlin, De Gruyter, 2012, p. 23-43 • Berman, Antoine, <i>La traduction et la lettre ou l'auberge de lointain</i>, Paris, Seuil, 1999. • Crepon, Marc, « La traduction entre les cultures » in <i>Revue germanique internationale</i>, no. 21/ 2004, p. 71-82. • Eco, Umberto, <i>Dire presque la même chose. Expériences de traduction</i>, traduit de l'italien par Myriem Bouzaher, Grasset, Paris 2007. • Juneja, Monica, Kravagna Christian, „Understanding Transculturalism” in <i>Transcultural Modernisms</i>, ed. Fahim Amir <i>et.al.</i>, Berlin, Sternberg Press, 2013, p. 22-33. • Meschonnic Henri, <i>Ethique et politique du traduire</i>, Paris, Verdier, 2007. • Ricœur, Paul, <i>Sur la traduction</i>, Paris, Bayard, 2004. 			

- **Jeanrenaud**, Magda, *Universaliile traducerii*, Iasi, Polirom, 2006.
- **Katan, David**, *Translating Cultures, An Introduction for Translators, Interpreters and Mediators*, Routledge, London, 2003.
- **Ost, François**, *Traduire: défense et illustration du multilinguisme*, Paris, Fayard, 2009.
- **Welsch, Wolfgang**, „Transculturality - the Puzzling Form of Cultures Today” in *Spaces of Culture: City, Nation, World*, ed. by Mike Featherstone and Scott Lash. London, Sage, 1999, p. 194-213.

Bibliografie minimală

- **Bachmann-Medick Doris.**, „Translation – A Concept and Model for the Study of Culture” in *Travelling Concepts for the Study of Culture*, Birgit Neumann and Ansgar Nünning (eds.), Berlin, De Gruyter, 2012, p. 23-43
- **Crepon, Marc**, « La traduction entre les cultures » in *Revue germanique internationale*, no. 21/ 2004, p. 71-82.
- **Greco, Veronica**, *Transparence et ambiguïté de la semblance. Interpréter et traduire les figures du déguisement au Moyen Age*, Iasi, Demiurg, 2006.
- **Juneja, Monica, Kravagna Christian**, „Understanding Transculturalism” in *Transcultural Modernisms*, ed. Fahim Amir *et.al.*, Berlin, Sternberg Press, 2013, p. 22-33.
- **Katan, David**, *Translating Cultures, An Introduction for Translators, Interpreters and Mediators*, Routledge, London, 2003.

Aplicații (Seminar / laborator / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<i>Geniul limbii</i> : interdependența dintre cultură și limbă	2	Problematizarea, analiza de text, dezbateră	
Figurativitatea limbajului din perspectivă translingvistică și transculturală	2		
Terminologie și comunicare interculturală	2		
Discursul, între șablon și expresivitate	2		
Analiza și evaluarea faptelor de limbă și discurs în relație directă cu fundamentul cultural și cadrele generale ale gândirii	4		

Bibliografie

- **Amselle, Jean-Loup**, *Branchements. Anthropologie de l'universalité des cultures*, Paris, Flammarion, 2001.
- **Bachmann-Medick Doris.**, „Translation – A Concept and Model for the Study of Culture” in *Travelling Concepts for the Study of Culture*, Birgit Neumann and Ansgar Nünning (eds.), Berlin, De Gruyter, 2012, p. 23-43
- **Coșeriu, Eugen**, *Lingvistica din perspectivă spațială și antropologică*. Trei studii, cu o prefață de Silviu Berejan și un punct de vedere editorial de Stelian Dumitrăcel, Chișinău, Editura Știința, 1994
- **Dobrovolskij, D., Piirainen E.**, *Figurative Language: Crosscultural and Cross-linguistic Perspective*, Amsterdam, Elsevier, 2005.
- **Ost, François**, *Traduire: défense et illustration du multilinguisme*, Paris, Fayard, 2009.
- Savin, Petronela, *Bucate din bătrâni. Frazeologie și cultură românească*, Iași, Editura Institutului European, 2018
- **Steiner, George**, *Après Babel*, trad. L. Lotringer, P.-E. Dauzat, Paris, Albin Michel, 1998.

Bibliografie minimală

- **Bachmann-Medick Doris.**, „Translation – A Concept and Model for the Study of Culture” in *Travelling Concepts for the Study of Culture*, Birgit Neumann and Ansgar Nünning (eds.), Berlin, De Gruyter, 2012, p. 23-43
- **Coșeriu, Eugen**, *Prelegeri și conferințe (1992-1993)*, Supliment la „Anuarul de lingvistică și istorie literară” al Institutului de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, XXXIII, 1992-1993, seria A., Lingvistică, 1994.
- **Dobrovolskij, D., Piirainen E.**, *Figurative Language: Crosscultural and Cross-linguistic Perspective*, Amsterdam, Elsevier, 2005.
- **Katan, David**, *Translating Cultures, An Introduction for Translators, Interpreters and Mediators*, Routledge, London, 2003.

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Se asigură competențe conform prevederilor RNCIS.

11. Evaluare

Tip activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
Curs	Parcurgerea și însușirea conținuturilor predate	Evaluare portofoliului	70%
Seminar/laborator/proiect	Prezența activă la seminar	Evaluarea continuă	30%
Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Prezentarea la minimum 60% din activitățile de curs • 80% participare activă la lucrările de seminar			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
20.09.2025	Prof. univ. dr. habil. Veronica Loredana Balan	Conf. univ. dr. habil. Petronela Savin

Data avizării în CȘSD	Semnătura directorului ȘSD
22.09.2025	Prof. univ.dr. habil. Veronica-Loredana Balan

Data aprobării în CSUD	Semnătura Directorului CSUD
22.09.2025	Prof. univ.dr. habil. Adriana-Luminița Fînaru